

Puolustusteollisuuden kehittäminen Suomessa ja EU:n alueella

YLEISET HUOMIOT

Euroopan puolustusteollisuus on fragmentoitunut. Tämä juontaa juurensa sekä Euroopan tasoisen harmonisoinnin puutteesta, protektionismista, että matalista puolustusmäärärahoista kylmän sodan jälkeisiltä vuosikymmeniltä.

Suomen ja Euroopan puolustusteollisuuden ylösajo on suuri urakka, missä koko toimitusketjun ylösajo ja varmistaminen vaatii pitkiä toimitussopimuksia koko toimitusketjulle. Esimerkiksi 155mm tykistöammustuotannon ylösajo vaatii investointeja kuorivalmistukseen, räjähd- ja ruutituotantoon, sekä kriittisten raaka-aineiden valmistuskapasiteetin lisäämistä. Toimitusketju ei ole vahvempi kuin sen heikoin lenkki.

Suomen puolustusvoimien hankinnat eivät riitä ylläpitämään kansallista puolustusteollisuutta. Kilpailukykyinen puolustusteollisuus vaatii merkittäviä vientivolyymeja. Puolustusvoimien hankinnat muodostavat kuitenkin tärkeän referenssin ja pystyvät osin takaamaan kansallisen puolustusteollisuuden pitkänajan peruskuormituksen mahdollistaen lisäksi pitkäjänteisen kehitystyön sekä osaamisen varmistamisen.

Kehitysyhteistyötä Puolustusvoimien ja kansallisen teollisuuden välillä on edelleen vahvistettava varmistaaksemme Suomelle parhaat sotilaalliset kyvyt ja kilpailukykyisen puolustusteollisuuden. Tiiviimpi ja pitkäjänteisempi kehitysyhteistyö lisää tehokkuutta ja innovointikykyä.

Euroopan ja Suomen puolustushankintaprosessit ovat yhä hitaita ja mitoitettuja rauhanajan hankintatilanteisiin. Euroopalta on kestänyt liian kauan siirtyä puheista tekoihin puolustushankinnoissa, mikä heijastuu puolustusteollisuuden yhä liian pieneen valmistuskapasiteettiin. Teollisuus ei pysty investoimaan, mikäli näkymät investointien takaisinmaksulle ovat pelkästään spekulatiivisia.

FORCITIN NOSTOT PUOLUSTUSVALIOKUNNALLE

- Yhteishankinnoilla ja harmonisoinnilla Euroopan puolustuksen kustannustehokkuus paranee ja parhaiden järjestelmien/tuotteiden volyymit kasvavat ja mahdollistavat näin teollisuuden pitkäjänteistä kehittämistä ja tuotantokapasiteettiin investoimista.
 - Hyvä esimerkki: Naval Mine Cooperation hanke
 - Valtiohallinnon tuki viennin edistämisessä tärkeä tai jopa kriittinen puolustusteollisuuden viennin kehittämisessä
- Kehitysyhteistyötä puolustusvoimien ja teollisuuden välillä lisättävä, tuettava ja mahdollisia hallinnollisia esteitä on pyrittävä poistamaan. Näin taataan Suomen edelläkävijyys, sekä puolustusvoimissa, että puolustusteollisuudessa tietyissä valikoiduissa järjestelmissä.
 - Hyvä esimerkki: Merivoimat ja Forcit aloittamassa pitkäjänteistä kehitysyhteistyötä merimiinoituskyvyn kehittämiseksi
 - Puolustusvoimien tuki järjestelmien testaamisessa on varsinkin räjähteitä sisältävissä tuotteissa erittäin tärkeässä roolissa
- EU:n puolustusteollisuusohjelman maksimaalinen hyödyntäminen osana Euroopan puolustusteollisuusstrategiaa. Suomalainen puolustusteollisuus on muuhun Eurooppaan verrattuna ollut vähemmän aktiivinen tai vähemmän menestyksekkäs EU tukirahoituksen turvaamisessa.
 - Ajankohtainen EDIP ohjelma tulee todennäköisesti hakuun syksyllä 2025 ja avaa mahdollisuuksia EU rahoitukselle Suomelle tärkeiden puolustusteollisuuden investointihankkeille. Aktiivista suomalaisten hankkeiden edistämistä EU:ssa on priorisoitava. Tukirahoituksella lisätään yritysten riskienotto- ja investointikykyä
- Pitkillä hankintasopimuksilla varmistetaan Suomalaisen puolustusteollisuuden kapasiteetin kasvattaminen, sekä kriittisen osaamisen varmistamisen pitkäjänteisesti.
 - Hyvä esimerkki: Porin TNT hanke ja siihen liittyvä esisopimus logistiikkalaitoksen ja Oy Forcit Ab:n välillä
- Varmistaakseen korkealaatuinen ja kustannustehokas hankinta on puolustusvoimien (Suomen ja muun Euroopan) varmistettava riittävät resurssit hoitamaan hankintaprosessit, sekä mahdollisuuksien mukaan tehostettava jäykkiä ja aikaa vieviä hankintaprosesseja.
 - Puolustusvoimien ja puolustusministeriön resurssien varmistaminen on kriittistä myös teollisuuden näkökulmasta